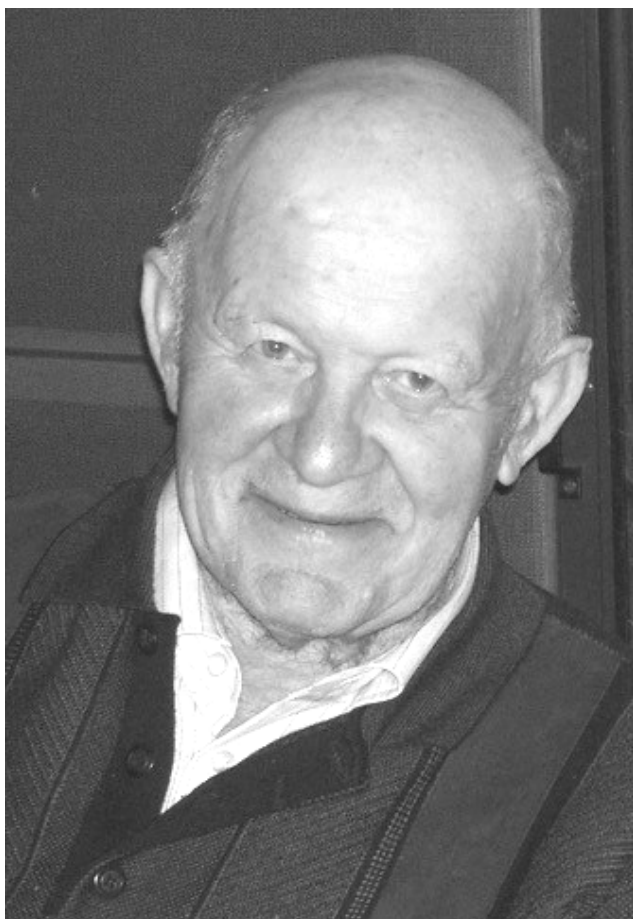

In Memoriam Paul Braet

Op 2 februari 2015 overleed Paul Braet te Oostkerke. Voor onze vereniging was hij van onschatbare waarde. Het museum Sincfala is mede dankzij Paul geworden tot wat het nu is. Zijn bijdragen in ons tijdschrift 'Rond de Poldertorens' zijn van blijvende betekenis: zijn onderwerpen handelen over het leven op het platteland in de 19de en 20ste eeuw in de Zwinstreek.

Paul werd geboren te Westkapelle op 5 april 1934. Zijn jeugd speelde zich af te Westkapelle, in en rond de wijk Schapenbrug. Hij huwde in 1958 met Christine Mermuys en samen kreeg het gezin 6 zonen. Van 1958 tot 1965 woonden ze in Oostende, waar Paul eerst werkte bij een groothandel in fruit en groenten, maar snel begon hij op zelfstandige basis dezelfde producten als marktkramer te verkopen op de openbare markten. Het gezin verhuisde in 1965 naar Westkapelle, terug naar de roots, maar in 1968 vestigde de familie zich definitief te Oostkerke in een mooi huis in het hart van het dorp.

In Oostkerke heeft hij zich snel in het dorpsleven geïntegreerd: jarenlang was hij secretaris van de kaarterverseniging 'Sint-Barbara' (gesticht in 1971), van

N.S.B. (Nationale Strijdersbond van België), de oud-strijdersvereniging te Oostkerke, lid van het bestuur van de Vrije Bibliotheek en secretaris van het feestcomité dat toen zeer actief was. In 1976 was hij ook stichter en bezieler van een jeugdvereniging, een afdeling van OKRA en lid van verschillende andere verenigingen. Hij was eveneens medestichter en bestuurder van de Kleine Kroniek (1993), een tijdschrift dat zich vooral richt op de geschiedenis van het volksleven te Oostkerke. Zijn bewogenheid uitte zich in zijn talrijke activiteiten in het sociale leven in zijn dorp. Zijn eenvoud gekoppeld aan intelligentie en nuchter boerenverstand werd sterk gewaardeerd door de dorpsbewoners en ver daarbuiten.

Zijn vriendschap met René De Keyser, onze betreurde voorzitter, is bepalend geweest voor zijn betrokkenheid bij Sint-Guthago en het museum Sincfala. Samen gingen ze, vanaf de zestiger jaren, ontelbare keren op pad, 's avonds en de zaterdagmiddag, met de camionnette van Paul, op zoek naar oude

landbouwwerktuigen en huisraad bij de boeren in de ganse streek. Bij succes brachten ze de pronkstukken naar het heemkundig museum Sincfala, eerst te Lissewege en later te Heist (vanaf 1970). Het museum groeide en groeide, dankzij de onverdroten, onvermoeibare en belangloze inzet van de leden van onze kring: Paul Braet, Johan Ballegeer, René De Keyser, broeder Gaëtan, Jacques Larbouillat, Willy Theerens, Firmin Vandepitte. Samen met de leden van het bestuur van Sint-Guthago richtte Paul de vzw 'Heemkundig Museum Sincfala voor polder en visserij' op, werd ondervoorzitter van het museum en verantwoordelijke, samen met zijn kompaan René De Keyser, voor de landbouwcollectie.

Ouderlijk huis van Paul: Hofstede Schapenbrug

Dat Paul in Sint-Guthago hoog ingeschat werd omwille van zijn kennis bewijst het volgende citaat uit *Rond de Poldertorens* (R.d.P., 1983, pp. 95-96): "Na de begroeting door de Voorzitter, werden de diareksen ingezet door de heer Paul Braet uit Oostkerke, wiens naam bij de Heemkundige Kring onafscheidelijk verbonden is met de studie en het beschrijven van landbouwgereedschappen en de studie van het landbouwersleven in het algemeen".

De titels van zijn publicaties in *Rond de Poldertorens* bevestigen zijn grote belangstelling voor het landelijk leven en sluit veelal aan bij zijn kennis van voorwerpen die dienstig waren voor de landbouw. In 'De ploegen, in *Rond de Poldertorens*, XV, 1973, pp. 35-37' geeft hij een overzicht van de soorten ploegen in de Zwinstreek en de noodzaak van deze bewerking. In 'Alaam bij aardappelteelt, in *Rond de Poldertorens*, XV, 1973, pp. 113-114' schetst hij een korte geschiedenis van de aardappelteelt in onze streek, de manier van telen en het alaam dat de boeren gebruikten. Ook de zo gevreesde coloradokever komt aan bod. De verschillende bewerkingen voor het maken van kaas komen aan de

beurt in 'Museumbladzijde: het bereiden van kaas rond 1900, in *Rond de Poldertorens*, XVIII, 1976, p. 152. De noodzaak van hoefbeslag, de noodzakelijke kennis van een goede hoefsmid en de soorten hoefijzers zijn het onderwerp van 'Het hoefbeslag bij paarden, in *Rond de Poldertorens*, XXI, 1979, pp. 107-110. In 'Uit de kerkmemorialen van Oostkerke, in *Rond de Poldertorens*, XXVIII, 1986, pp. 23-24' beschrijft Paul de pastoor die belangrijke gebeurtenissen in Oostkerke van de nodige commentaar voorziet. In de Kleine Kroniek (vanaf 1993) heeft Paul in nog verschillende artikelen deze bron gebruikt.

Zijn belangstelling voor de genealogie van zijn familie komt naar voren in 'De familie 'Braet' stam Ruiselede, tak Sint-Joris-ten-Distel, in *Rond de Poldertorens*, XXIX, 1987, pp. 166-173' waarin enkele Braet's molenaar worden van de Schellemolen te Damme en later ook aannemers van openbare waterwerken. In 'Uit de rekenboeken van de wagenmakerij van de familie van Damme, in *Rond de Poldertorens*, XXXIV, 1992, pp. 83-88' vertelt hij het verhaal van een wagenmaker in de wijk 'Het Molentje' te Moerkerke, die, naast het ontwerpen van wagens, gebruiksvoorwerpen maakt en herstelt zowel voor de kleine landsman als voor de grote boeren, de gareelmaker, de smid. Na 1993 heeft Paul vooral gepubliceerd in de Kleine Kroniek: in meer dan 90 bijdragen heeft hij vooral het volksleven van Oostkerke en Westkapelle beschreven, naast heel wat bijdragen over gebruiken, geloof, oude hoeven, molens (o.a. te Ramskapelle), WO II en de overstromingen van 1944, enz.

We zullen Paul blijvend herinneren als een warme persoonlijkheid, die als pionier het museum Sincfala heeft helpen ontwikkelen, en die een grote bijdrage heeft geleverd om landbouwwerktuigen als erfgoed te laten erkennen, te beschrijven en te bewaren. Daarnaast heeft hij aspecten van het plattelandsleven in de Zwinstreek in het verleden geschetst, en zo behoed voor de vergetelheid.

Namens het bestuur en leden van Sint-Guthago,

Eric Huys